

Apzināšanas ekspedīcija: sagatavošanās, darba metodika, materiālu apstrāde un publicēšana

**Novadpētnieku mācības-seminārs ar lauka praksi
Vecpiebalgas “Vēveros”, 2019.g. 29.–30. jūnijs**

Valters Grīviņš

HISTORIA.LV

**Ekspedīcija (lauka pētījumi (objektu apsekošana/dokumentēšana un
mutvārdu ziņu vākšana) atbilstoši
iepriekš noteiktiem mērķiem un
izstrādātam maršrutam) – viena no trim
nozīmīgākajām novadpētniecības
sastāvdaļām līdzās avotu/literatūras
izpētei un apkopoto materiālu
sintēzei/publicēšanai.**

Lasīt vairāk:

**Valters Grīviņš. Lauka darbs,
apzināšanas un pētnieciskās
ekspedīcijas. // Novadpētnieka
rokasgrāmata. Apvārsnis, 2016.**

**[https://www.historia.lv/biblioteka/novad
petnieka-rokasgramata-apvarsnis-2016](https://www.historia.lv/biblioteka/novadpetnieka-rokasgramata-apvarsnis-2016)**

Gailīšu krogu apsekojot. Vecpiebalgas pagasts. 2019. V.Grīviņa foto.

Sagatavošanās

- **teritorijas un tematikas noteikšana**
 - **avotu un literatūras, atmiņas institūciju krājumu, datu bāžu apzināšana, ziņu vākšana (vecākie vietējie iedzīvotāji)**
 - **vēsturiskā konteksta izpēte**
 - **darba kartes izveidošana**
 - **maršruta karte,**
- **materiāli tehniskais aprīkojums**

- teritorijas un tematikas noteikšana

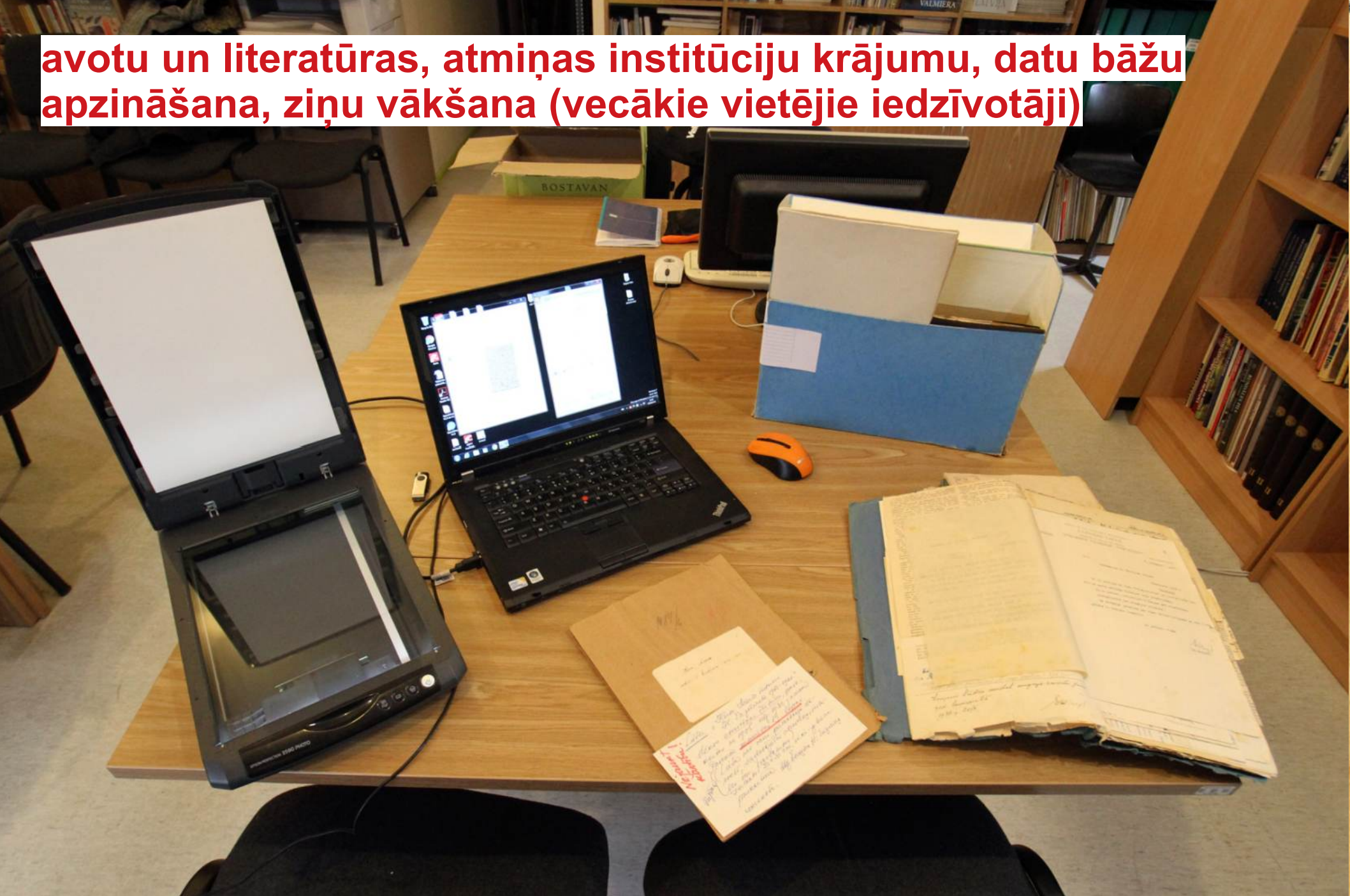
Ainava un cilvēks starp trim Piebalgas ezeriem. Telpa, laiks, sabiedrība.

**Lokālās populācijas etnoģenēze un attīstība
Vecpiebalgas Vēveru sētu pudura aplocē laikā no
vidējā dzelzs laikmeta cilšu kopienām līdz mūsdienām:
antropoloģiskie, arheoloģiskie, lingvistiskie,
folkloristiskie, etnogrāfiskie, socioloģiskie un
kultūrvēsturiskie aspekti.**

**Mazā un lielā Vēveru
aploce ar norādēm uz
tās iedzīvotāju
ikdienas dzīvi dažādos
laikmetos
ietekmējušiem
lokālajiem varas
(administratīvajiem)
centriem, reliģiskajiem
un kultūras,
saimnieciskajiem
objektiem.**

**avotu un literatūras, atmiņas institūciju krājumu, datu bāžu
apzināšana, ziņu vākšana (vecākie vietējie iedzīvotāji)**

Tavs dienišķais rajona muzejs...

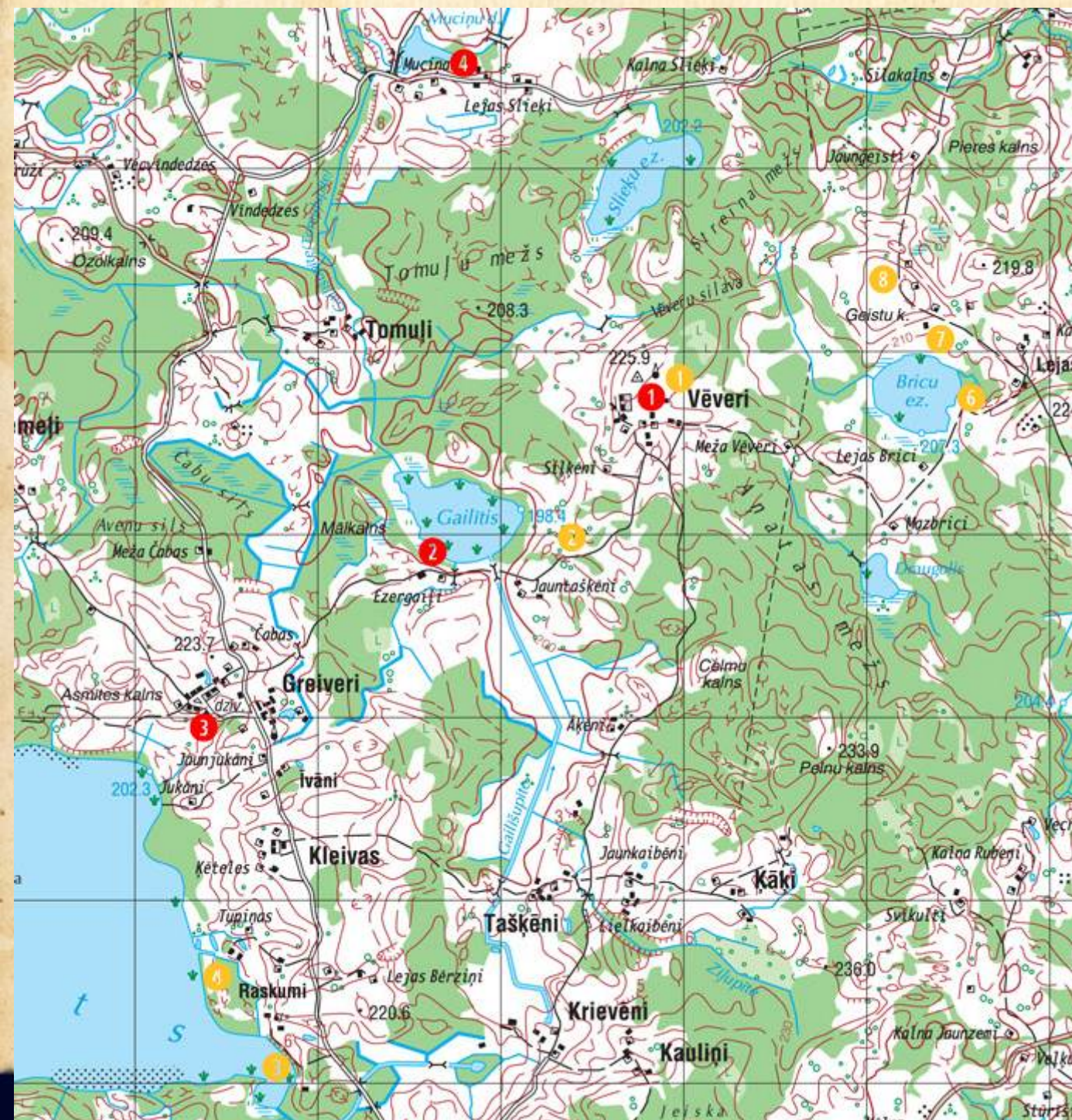
- vēsturiskā u.c. konteksta izpēte

- darba kartes izveidošana, papildināšana

Darba karte – LĢIA topogrāfiskās kartes (1: 50,000) izdruka ar atzīmētiem objektiem.

Maršruta karte

- materiāli tehniskais aprīkojums

- materiāli tehniskais aprīkojums

- materiāli tehniskais aprīkojums

**- materiāli tehniskais
aprīkojums**

Apzināšanas ekspedīcijas norise

- Nevairīties iepazīties ar cilvēkiem, taču neuzsākt darbietilpīgu intervēšanu, tā vietā veicot tematisku iztaujāšanu.
- ekspedīcijas žurnāls (īsumā)
- ekspedīcijas dienasgrāmata (detalizēti)

Dienasgrāmatu iesākot, jānorāda autors, ekspedīcijas laiks, mērķis, uzdevumi, jāapraksta plānotais maršruts, jāuzskaita dalībnieki, utt. Dienas gaitā dienasgrāmatā jāpieraksta viss svarīgākais, tajā iekļaujot ekspedīcijas gaitu ar laika atzīmēm, apmeklētos objektus, to vispārēju raksturojumu, ja iespējams, nosaucot zemes gabalu vai māju īpašniekus, atzīmējot to telefonus, e-pastus. Tāpat dienasgrāmatā jāatzīmē viss subjektīvi būtiskais, personīgie dienasgrāmatas autora un/vai citu ekspedīcijas dalībnieku iespaidi, novērojumi.

Dienas beigās jā sastāda tās kopsavilkums, rezumējot paveikto, salīdzinot dabā īstenoto maršrutu ar iepriekš plānoto, kā arī, ja ekspedīcija notiek vairākas dienas un tas ir nepieciešams (dienas gaitā, piemēram, iegūtas ziņas par kādu interesantu, iepriekš nezināmu objektu vai potenciālu teicēju), jāpapildina nākamās dienas maršruts un darba plāns. Jāatceras, ka dienasgrāmatā ir teju neiespējami ierakstīt pārāk daudz, taču ļoti viegli subjektīvu iemeslu dēļ rakstīšanas brīdī atstāt nepiefikstētas šķietami nesvarīgas, maznozīmīgas lietas. Līdztekus dienasgrāmatai vai kā tās virtuālo paplašinājumu var lietot diktofonu.

- objekta darba karte/kartes

Elmārs, Plūme, Āskipi grāis.
(1933.g.) 6. marts, 2018.g.

2. izdevums
1945. g.
Pēc 1945. g.
biogrāfiskā
nosaukuma

Popu puvā caur kūden
Pie Zīģučiem un Popiem

- objekta darba karte/kartes

Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra 2017

Informācija: Zīmēti objektus 14.04.2017. Teiksim: 1) Ieva Rēdīne (1983), Lejona Mārtiņš, 2) Aivars Rungis (1982) dzimis un darbojas Lejona Rungis Iļģu dzimē. I. Rēdīne, M. Rēdīne un Ieva Mīke

no 1971.g) Valm Muhari
 3) Arvirs Rungas (1952) dzimis un dzīvo Līdžas Rungas Igaunijā. Vēlreiz M. Vēlā un Ieri Mike

no 1971.g) Valm Muhari
 3) Arvirs Rungas (1952) dzimis un dzīvo Līdžas Rungas Igaunijā. Vēlreiz M. Vēlā un Ieri Mike

Materiālu pirmsapstrāde pēc ekspedīcijas

- Fotogrāfiju, pierakstu, piezīmju, audio/
video failu sakārtošana pa
objektiem/cilvēkiem, anotēšana;**
-

Publicēšanas nozīme

(..) jānorāda, ka pirmais un vissvarīgākais, kas novadpētniekam jāatceras – darbs, kura rezultāti nav publicēti vai citādi darīti pieejami sabiedrībai, ir bezjēdzīgs.

Šeit, kā savā grāmatā “Local History: a Handbook for beginners” norāda Filips Raidens, var nodalīt vairākus argumentus, kurus visbiežāk nākas uzklaut kā nepublicēšanās aizbildinājumus: *es nemāku rakstīt, citiem tas neinteresēs, darbs vēl nav pabeigts vai, kas ir vissliktāk – tie ir mani atklājumi, kas pieder tikai man!*

Svarīgi – publicēšana sociālos NAV publicēšana!

Sagatavošana publicēšanai

- ja nav skaidrs, kā to pareizi darīt, tad jāvadās pēc labiem piemēriem...

**Žurnāli, avīzes, portāli, grāmatas, pētījumi,
interneta projekti,**

Historia.lv

Historia.lv

Satura veids “raksts”. Edgars Žīgurs. Amatas pagasta vecsaimniecību apsekošanas ekspedīciju kopsavilkums

<https://www.historia.lv/raksts/amatas-pagasta-vecsaimniecibu-apsekosanas-ekspediciju-kopsavilkums>

Satura veids “persona”. Kārlis Bukums

<https://www.historia.lv/personas/bukums-karlis>

Satura veids “vieta”. Pekas kalns, pilskalns

<https://www.historia.lv/vietas/pekas-kalns-pilskalns>

Paldies par uzmanību!

